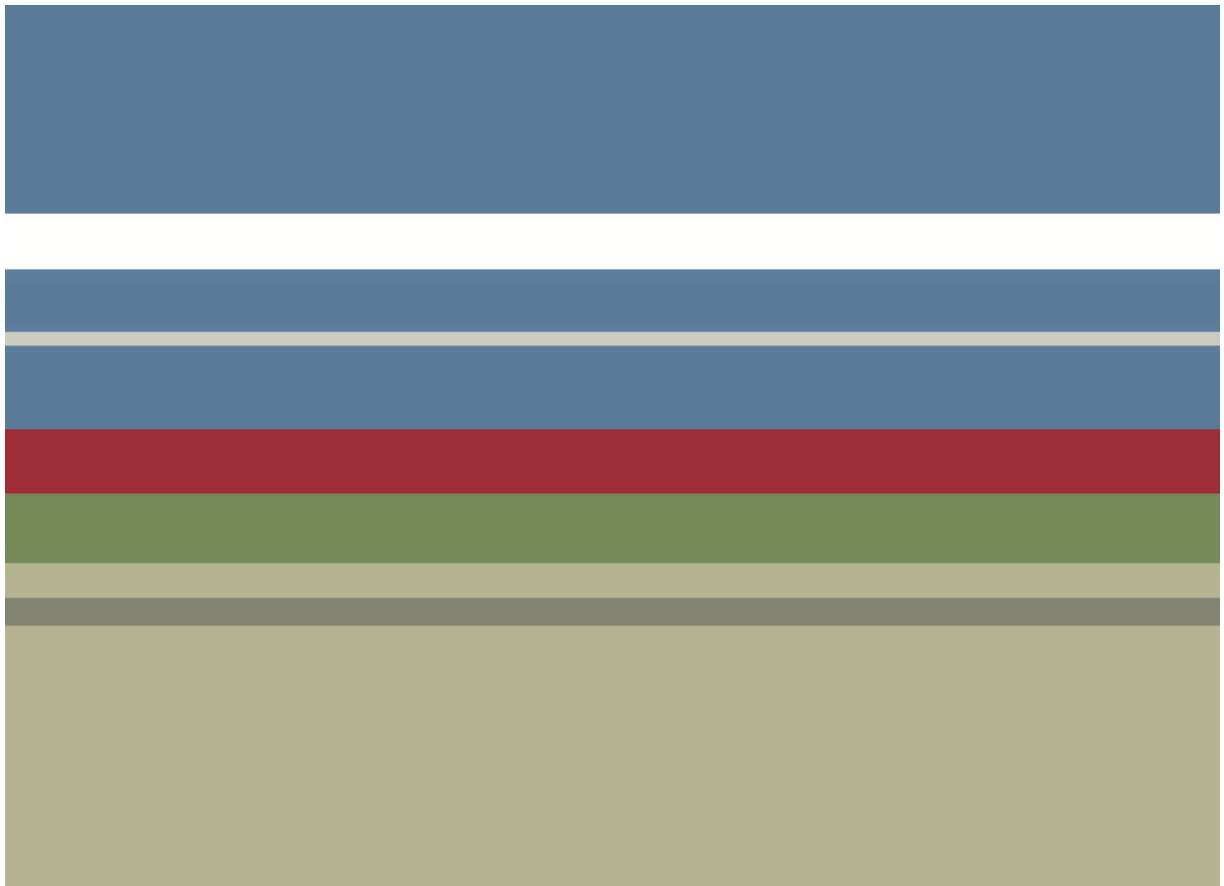

.txl

**Hoofdstuk 4A -> Programma's 5 - Samen
beleven en bewegen**

Wat willen we bereiken?

Het doel van dit programma is het creëren en behouden van een fijne, gezonde, sociale en uitdagende leefomgeving. Dit doen we door het faciliteren van voldoende voorzieningen en een divers aanbod aan activiteiten op het gebied van sport, spel, kunst, cultuur en ontspanning. We zetten in op een nieuw sociaal cultureel centrum: het Thijssenhuis. Een unieke plek waar kunst, cultuur en literatuur elkaar versterken en waar iedereen zich kan vermaken en ontwikkelen.

Natuur, erfgoed, landschap, openbaar groen en (openlucht)recreatie maken ook onderdeel uit van dit programma. We zorgen voor een goede balans tussen het gebruik en de belasting van de omgeving voor de sociale maatschappij enerzijds en het behoud en de bescherming van natuur, erfgoed en landschap anderzijds.

5.1 Sportbeleid en activering

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Laagdrempelig & toegankelijk

Sport is een leuke en gezonde vorm van vrijetijdsbesteding en draagt bij aan de vitaliteit van mens en maatschappij en is een manier om elkaar te ontmoeten. Sporten vergroot het welzijn en de gezondheid en bevordert samenwerking, stelt normen en waarden en biedt mogelijkheden voor participatie en integratie. Daarom stimuleren wij sport voor alle inwoners en houden het laagdrempelig en toegankelijk door tot en met 2026 deel te nemen aan de landelijke Brede SPUK/GALA regeling. De Sportstichting Texel voert dit uit met het Lokaal sport- en beweegakkoord. De combinatiefunctionarissen (de buurtsportcoach, de beweegcoach, de coördinator Sport & Bewegen en de sportparkfunctionaris) voeren het uit.

5.2 Sportaccommodaties

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Sportvoorzieningen

De gemeentelijke sportvoorzieningen (kunstgrasveld voor voetbal, atletiekbaan, openluchtwembad en sporthal voor binnensport) verhuren we tegen maatschappelijke tarieven, zodoende stimuleren we sport op indirecte wijze en blijft het bereikbaar en toegankelijk voor onze inwoners.

TXL Sporthal

De Sportstichting Texel beheert en exploiteert de TXL Sporthal. Deze opdracht is geëvalueerd. De uitkomsten van de evaluatie nemen we mee bij een nieuw voorstel voor de opdracht voor het beheer en exploitatie van de TXL Sporthal.

Sportpark Den Burg-Zuid & IJsbaan

De bezetting van de voetbalvelden in sportpark Den Burg-Zuid is gedaald. Sportveld C wordt niet meer gehuurd door Texel '94. We gaan aan de slag met de uitkomsten van het onderzoek naar de gebruiksmogelijkheden Sportpark Den Burg-Zuid om te komen tot een goede invulling en bezetting. Daarbij kijken we ook naar de aansluiting en invulling van de ijsbaan. Met belanghebbenden is gewerkt aan een definitief ontwerp voor de herinrichting van de ijsbaan als groen beweeg- en ontmoetingspark. De aanleg hiervan vindt in 2026 plaats.

Speeltuinen

In 2024 is het beleids- en beheersplan spelen vastgesteld en is gekozen voor het ambitieniveau. We werken aan de uitvoering van dit beleid en vervangen in 2026 diverse speeltoestellen.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Kunst & Cultuur

We stimuleren en bevorderen voldoende en divers aanbod van kunst en cultuur, zoals bijvoorbeeld beeldende kunst, muziek, dans, theater, film en poëzie, onder andere door het subsidiëren van diverse grote en kleinere instellingen en initiatieven die activiteiten aanbieden en ontplooiën op dit gebied.

We dragen zorg voor een stabiel basisaanbod met duidelijke afspraken die we hebben vastgelegd in (meerjarige) subsidie-uitvoeringsovereenkomsten, zoals met Artex. We doen mee aan het landelijk programma 'Cultuureducatie met Kwaliteit' - die we voornamelijk inzetten via het basisonderwijs. Ook blijven we gebruik maken van de landelijke Brede Regeling Combinatiefuncties waarmee we onder andere een cultuurcoach op Texel inzetten en we reiken in 2026 weer een cultuurprijs uit. Met betrekking tot het Thijssehuis spannen we ons maximaal in om het gebouw in gebruik te nemen en het kunstwerk in de nok te onthullen.

5.4 Musea

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

We ondersteunen en faciliteren bij het onderzoeken, verwerven, behouden en presenteren van kunst, cultuur en erfgoed. Dit doen we onder andere door het subsidiëren van musea en andere instellingen en initiatieven die activiteiten aanbieden en ontplooiën op dit gebied.

We dragen zorg voor een stabiel basisaanbod met duidelijke afspraken die we hebben vastgelegd in een subsidie-uitvoeringsovereenkomst betreffende de periode 2024-2027 met Stichting Texels Museum. We evalueren de aanvullende afspraken met Stichting Texels Museum over de inventarisatie- en bewaarplicht van het erfgoed.

Samenwerking

Daarnaast werken we een plan uit samen met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, de gemeente Den Helder en Hollands Kroon en andere lokale betrokken partijen om het maritieme erfgoed in de Waddenzee zo goed mogelijk te beschermen. We werken verder aan het onder aandacht brengen van archeologie (zie ook taakveld 5.5 Cultureel erfgoed) en erfgoed bij inwoners.

5.5 Cultureel erfgoed

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De gemeente ondersteunt en faciliteert bij het beheren en onderhouden van monumenten en (im)materieel cultureel erfgoed onder andere door het subsidiëren van instellingen en eigenaren die activiteiten coördineren en/of uitvoeren op dit gebied. We passen de informatievoorzieningen aan rondom cultureel erfgoed aan het nieuwe beleid, uitvoeringsrichtlijnen en -subsidierregels en zorgen dat ze actueel blijven.

Schapeboeten

We zetten actief het schapeboetenbeleid voort. En we zorgen dat monumenteneigenaren en kerkbesturen actief worden betrokken en geïnformeerd door jaarlijks bijeenkomsten te organiseren waar we actuele onderwerpen en vraagstukken bespreken. Bijvoorbeeld over subsidie- en verduurzamings-mogelijkheden.

5.6 Media

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De gemeente stimuleert de ontwikkeling van taal-, digi- en informatievaardigheid en mediawijsheid van inwoners. Hiervoor subsidiëren we diverse grote en kleinere instellingen en initiatieven die activiteiten aanbieden en ontplooien op dit gebied.

Bibliotheek

We dragen zorg voor een lokale bibliotheekvoorziening op Texel met duidelijke afspraken die vastliggen in een (meerjarige) subsidie-uitvoeringsovereenkomst met KopGroep Bibliotheken. De nieuwe zorgplicht vanaf 2026 wordt vastgelegd in de nieuwe Bibliotheekwet. Dat betekent dat we een wettelijk taak krijgen om ervoor te zorgen dat inwoners toegang hebben tot een volwaardige bibliotheek.

Lokale omroep

De gemeente verzorgt, ondersteunt en faciliteert (de aanwijzing van) een lokale publieke media-instelling op basis van de Mediawet. De instelling biedt hiervoor een programma aan dat representatief is voor de belangrijkste lokaal voorkomende culturele en maatschappelijke stromingen.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Groene infrastructuur

De gemeente onderhoudt, beschermt, faciliteert en ondersteunt de natuur, het landschap en recreatievoorzieningen. We stimuleren en versterken de biodiversiteit van de openbare ruimte op een manier die aansluit bij het omringende landschap en de specifieke situatie in gebruik en functie. Dit combineren we zoveel mogelijk met klimaat-adaptieve maatregelen. We werken samen met andere grondeigenaren en beheerders op Texel om deze aanpak over het hele eiland te bevorderen. We passen het beheer en onderhoud van het openbaar groen aan volgens de uitgangspunten en ambities uit het beleidsplan groene infrastructuur. Zo geven we invulling aan een groen en natuurlijk Texel.

5 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet - sporters	%	RIVM	2012	50,8	46,6
				2016	56,4	48,7
				2020	50,8	49,3
				2022	50,2	46,4

Er zijn geen nieuwe gegevens van het RIVM. De cijfers van 2022 zijn het meest actueel.

5 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Robotmaaiers sportvelden		
Programma/taakveld	5.7		
Motivatie	Voor dit geld gaan we de sport- en trainingsvelden van Den Hoorn, De koog, Oosterend en Den Burg voorzien van maairobots (aanvulling op de bestaande)		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 1.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Betreft de kosten voor onder andere verzekering en elektra.		
Investeringsvoorstel	Robotmaaiers aanschaffen sportvelden		
Programma/taakveld	5		
Motivatie	Voor dit geld gaan we de sport- en trainingsvelden van Den Hoorn, De koog, Oosterend en Den Burg voorzien van maairobots (aanvulling op de bestaande)		
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking	
	€ 42.500	Perspectiefnota 2026-2029	
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Elektrisch handgereedschap		
Programma/taakveld	5.7		
Motivatie	Voor dit geld gaan we elektrisch handgereedschap aanschaffen voor het onderhoud van het openbaar groen. We vervangen hier de (zeer) oude handgereedschappen die afgeschreven zijn (zowel technisch als economisch) door lichtere machines die ook arbotechnisch vriendelijker zijn (geen uitstoot van benzine).		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking

	- € 5.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De besparing wordt gerealiseerd doordat geen benzine te worden aangeschaft maar elektra wat goedkoper is.		

Investeringsvoorstel	Elektrisch handgereedschap		
Programma/taakveld	5		
Motivatie	Voor dit geld gaan we elektrisch handgereedschap aanschaffen voor het onderhoud van het openbaar groen. We vervangen hier de (zeer) oude handgereedschappen die afgeschreven zijn (zowel technisch als economisch) door lichtere machines die ook arbotechnisch vriendelijker zijn (geen uitstoot van benzine).		
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking	
	€ 40.000	Perspectiefnota 2026-2029	
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Groen areaaluitbreiding		
Programma/taakveld	5.7		
Motivatie	Door de bouw van nieuwe woningen en andere investeringen op het eiland neemt ook het areaal aan groen toe. Dit groen moet worden onderhouden. Het gaat hierbij onder meer om: Marsweg-Noord Texelwende Cocksdorp Oudeschild Den Hoorn Thijsehuis IJsbaan		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Bij de programmabegroting 2026 is bekend welk bedrag extra nodig is voor het onderhoud. Daarnaast zal hierbij een voorstel worden gedaan om de areaaluitbreiding ook te dekken doordat de OZB toeneemt door een toename van het aantal woningen.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	BCF subsidie Sportstichting Texel		
Programma/taakveld	5.2		
Motivatie	Beheer en exploitatie TXL Sporthal, bekostigen hogere energielasten, gestegen loonkosten, compenseren wegvallen terugleversubsidie subsidie energie en gestegen schoonmaakkosten. We wachten de evaluatie af voordat we een concreet bedrag opnemen als voorstel.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De verwachting is dat dit nu gaat om een bedrag van € 130.000 maar eerst wordt de evaluatie afgewacht.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Museumcollectie		
Programma/taakveld	5.4		
Motivatie	Na de evaluatie van het oprissen/ontzamelen van de museumcollectie, waarvoor STM een eenmalige subsidie heeft ontvangen van 2 x € 90.000, zal er budget beschikbaar gemaakt moeten worden om de nieuwe collectie en depot te beheren en up to date te houden. Het ontzamen en oprissen vindt plaats in 2024 en 2025 waarna er een evaluatie gedaan wordt, zodat hier rekening mee moet worden gehouden voor de budgetten van 2026 e.v.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Het bedrag is bekend bij de programmabegroting 2026.		

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Aanschaf reddingsmiddelen strandbewaking	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	We gaan voor dit bedrag reddingsboten aanschaffen. Jaarlijks vervangen we 1 van de 8 boten.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 18.200	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Strandbewakingsposten vervangen	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	We gaan 8 strandbewakingsposten vervangen, per jaar vervangen we 2 posten. De huidige zijn 20 jaar oud en reeds 10 jaar economisch afgeschreven. Van één van de bewakingsposten is de vloer doorgerot waardoor vervanging in 2026 moet gebeuren.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 650.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 15 jaar en betreft krediet voor in totaal 8 posten verspreid over 4 jaar.	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Vervangen Ransomes (maaimachine)	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	Het vervangen van een bestaande maaimachine. Het aangevraagde krediet betreft de verhoging van het bestaande budget voor de vervanging vanwege gestegen kosten.	

Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 47.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel		De afschrijftermijn is 8 jaar

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Brandkasten	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	Aanschaffen van brandveilige kasten waarin de accu's van het elektrische handgereedschap opgeslagen moeten worden (wetgeving) vanwege brandveiligheid.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 20.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel		De afschrijftermijn is 15 jaar

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Speeltoestellen vervangen	
Programma/taakveld	5.2	
Motivatie	conform de investeringsvoorstellen in het in 2024 vastgestelde speelbeheer- en beleidsplan vernieuwen speelplekken/ toestellen: in afwijking van het beleidplan zal de speelplaats bij de Jozefschool niet vervangen worden. Dit ivm de woningbouw zonder speelplaats. Per saldo € 60.000 minder dan de bedragen in het speelbeleidsplan (€ 180.000)	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 120.000 2026	Perspectiefnota 2026-2029
	€ 75.000 2027 - 2036	

Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 15 jaar. Vanaf 2027 zal het jaarlijkse krediet van € 75.000 worden opgenomen conform het speelbeleidsplan.

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Schilderend	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	Door het opheffen en het opnieuw inrichten van de verharding op 't Schilderend kunnen met grondverbetering de monumentale bomen een langere levensduur gegeven worden. De herrinrichting zal een bijdrage leveren aan de vergroening en gelijktijdig gevaarlijke situaties opheffen, zoals struikelgevaar door de opdruk van wortels. Het betreft het stuk Schilderend vanaf de Keesomlaan tot aan de rotonde Schilderend/Emmalaan/Bernardlaan aan weerszijden.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 330.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

